

**การรับรู้ประโยชน์และความง่ายในการใช้งานที่ส่งผลต่อความตั้งใจ
ในการใช้งานแอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวาน
ในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด**

**PERCEIVED USEFULNESS AND EASE OF USE INFLUENCE THE INTENTION TO USE
THE TRACKING APPLICATION AFTER RECEIVING DIABETES OUTPATIENT
TREATMENT, VIBHARAM PAKKRET HOSPITAL**

อุษณีย์ เตี้ยววนิชย์^{1*}, และจิราภรณ์ ชันทอง¹

Ussanee Diewwanich^{1*}, and Jiraporn Kanthong¹

คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยปทุมธานี¹

Faculty of Business Administration and Accounting, Pathumthani university

*Corresponding Author E-mail: ussanee8429@gmail.com, 088-9422543

Received March 25, 2025; Revised April 23, 2025; Accepted Revised April 28, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปริมาณนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยส่วนบุคคลที่ตั้งใจในการใช้งานแอปพลิเคชันติดตามหลังรับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวาน 2) ระดับความคิดเห็นการรับรู้ประโยชน์ การรับรู้ความง่ายต่อการใช้งาน และความตั้งใจในการใช้งานแอปพลิเคชันติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวาน และ 3) การรับรู้ประโยชน์ และความง่ายในการใช้งานที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้งานแอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด งานวิจัยนี้มีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 350 คน ใช้วิธีเก็บข้อมูลแบบสะดวก สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความตั้งใจในการใช้แอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวาน เป็นเพศหญิง กลุ่มอายุต่ำกว่า 50 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และมีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท 2) ระดับความคิดเห็นการรับรู้ประโยชน์ การรับรู้ความง่ายต่อการใช้งาน และความตั้งใจในการใช้งานแอปพลิเคชัน ทั้งหมดอยู่ในระดับมาก และ 3) การรับรู้ประโยชน์ ได้แก่ ด้านความสะดวกสบาย ด้านความประหยัดเวลา และด้านความรู้ ส่วนปัจจัยด้านความง่ายในการใช้งาน ได้แก่ การใช้แอปพลิเคชันง่ายไม่มีความซับซ้อน และการใช้แอปพลิเคชันไม่ต้องใช้ความพยายามมาก ที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้งานแอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้อมูลงานวิจัยนี้นำไปเป็นแนวทางการพัฒนาแอปพลิเคชันติดตามหลังเข้ารับการรักษาของผู้ป่วยนอกให้เหมาะสมกับช่วงอายุของผู้ใช้งาน

คำสำคัญ: การรับรู้ประโยชน์, ความตั้งใจ, แอปพลิเคชัน, โรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด

Abstract

This quantitative research aimed to investigate: 1) Personal factors influencing the intention to use a post-treatment follow-up application among outpatient diabetes patients; 2) The levels of perceived usefulness, perceived ease of use, and intention to use the post-treatment follow-up application for outpatient diabetes patients; and 3) The effects of perceived usefulness and perceived ease of use on the intention to use the post-treatment follow-up application for outpatient diabetes patients at Vibharam Pakkred Hospital. The study utilized convenience sampling to collect data from 350 participants. Statistical analyses employed included frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

The results revealed that: 1) Personal factors associated with a higher intention to use the application were female gender, age under 50 years, holding a bachelor's degree, and having a monthly income between 10,001-20,000 Baht. 2) The levels of perceived usefulness, perceived ease of use, and intention to use the application were all rated as high. 3) Factors of perceived usefulness (specifically convenience, time-saving, and knowledge gain) and factors of perceived ease of use (specifically the application being simple/not complex and requiring low effort) significantly predicted the intention to use the post-treatment follow-up application for outpatient diabetes patients at Vibharam Pakkred Hospital ($p < .05$). These findings provide guidelines for developing post-treatment follow-up applications for outpatients that are appropriate for the users' age groups.

Keywords: Perceived Usefulness, Intention, Application, Vibharam Pakkret Hospital

บทนำ

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้จัดทำแผนปฏิบัติการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานในสังกัด เพื่อขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขสู่การปฏิบัติเพื่อประชาชนมีสุขภาพดี ซึ่งมีเป้าหมายหลักในการ "ลดป่วย ลดตาย ลดแออัด" โดยมุ่งเน้นการพัฒนาาระบบสาธารณสุขแบบองค์รวม ครอบคลุมตั้งแต่ระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพของบริการสาธารณสุข (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอ่างทอง, 2567)

กระทรวงสาธารณสุขร่วมกับสมาคมโรคเบาหวานแห่งประเทศไทย สมาคมเครือข่ายโรคไม่ติดต่อไทย และโนโว นอร์ติสค์ ฟาร์มาประเทศไทย ร่วมเปิดเวทีเสวนาหัวข้อ “การผนึกความร่วมมือภาครัฐและเอกชน เพื่อจัดการโรคเบาหวานและโรคอ้วนในประเทศไทย” มุ่งเน้นการรู้ถึงความเสี่ยงของโรคเบาหวานและภาวะแทรกซ้อน ให้ความสำคัญของการเข้าถึงข้อมูล ความรู้ และการดูแล ที่ถูกต้องให้แก่ประชาชนทั่วไปและกลุ่มเสี่ยงและมีวัตถุประสงค์เพื่อระดมความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการ

แก้ไขปัญหาโรคเบาหวานและโรคอ้วน ซึ่งเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศไทย โดยโรคเบาหวานเป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับ 4 ของคนไทย และโรคอ้วนเป็นสาเหตุหลักของโรคเบาหวาน ชนิดที่ 2 สมาพันธ์เบาหวานนานาชาติ (International Diabetes Federation: IDF) กล่าวว่าในปัจจุบันทั่วโลกพบผู้ป่วยโรคเบาหวาน 537 ล้านคน อีก 90 เปอร์เซ็นต์ผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 ยังไม่ได้วินิจฉัย คาดการณ์ในปี 2588 เพิ่มขึ้นถึง 783 ล้านคน และในปัจจุบันมีคนไทยเป็นโรคเบาหวานอยู่ประมาณ 5.2 ล้านคน หรือ 1 ใน 11 คนไทยที่อายุ 15 ปีขึ้นไป กำลังป่วยด้วยโรคเบาหวาน ในจำนวนนี้กว่า 40% ที่ไม่รู้ตัวตัวเองป่วย ขณะที่ผู้ได้รับการวินิจฉัยและดูแลรักษามีเพียง 54.1% หรือเพียง 2.8 ล้านคน ในจำนวนนี้มีเพียง 1 ใน 3 คน ที่สามารถบรรลุเป้าหมายในการรักษา ทำให้อัตราการเสียชีวิตจากโรคเบาหวานในไทยมีมากถึง 200 รายต่อวัน มีการกำหนดเป้าหมาย ลดการตายจากโรคไม่ติดต่อลงร้อยละ 30 ภายในปี พ.ศ. 2573 เพื่อตอบสนองนโยบายดังกล่าว บุคลากรทางการแพทย์ควรให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานและโรคไม่ติดต่ออื่นๆ แก่ประชาชนอย่างสม่ำเสมอ ประชาชนควรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพเพื่อป้องกันโรคไม่ติดต่อ และในกลุ่มที่ป่วยแล้วก็ควรได้รับการติดตามการรักษาและให้ความรู้เช่นกัน การเข้าสู่เศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล เทคโนโลยีดิจิทัล ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในทุกภาคส่วนและยังส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศด้วย ซึ่งระบบบริการสุขภาพได้นำเทคโนโลยีดิจิทัลขั้นนำมาใช้และนำนวัตกรรมด้านสุขภาพมาใช้ในการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มโอกาสให้ประชาชนได้รับบริการทางการแพทย์และสุขภาพที่ทันสมัย ครบวงจรและเท่าเทียมกัน เช่น การติดตามผ่าน LINE Official Account และแอปพลิเคชันต่าง ๆ เป็นต้น

จากการศึกษาวิจัยในต่างประเทศพบว่า การรับรู้ประโยชน์และความง่ายในการใช้งานมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการใช้งานแอปพลิเคชันเกี่ยวกับสุขภาพต่าง ๆ เช่น แอปพลิเคชันติดตามการลดน้ำหนัก แอปพลิเคชันติดตามการออกกำลังกาย แอปพลิเคชันติดตามการนอนหลับ เป็นต้น ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ประโยชน์มีอิทธิพลโดยตรงต่อความตั้งใจในการใช้งาน ในขณะที่การรับรู้ความง่ายในการใช้งานมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความตั้งใจในการใช้งานผ่านตัวแปรทัศนคติต่อการใช้งาน (Attitude Toward Using) กล่าวคือ หากผู้ป่วยรับรู้ว่าคุณประโยชน์ต่อตนเอง ก็จะเกิดทัศนคติที่ดีต่อการใช้งานแอปพลิเคชันนั้น และส่งผลให้มีความตั้งใจในการใช้งานมากขึ้น ในทางกลับกัน หากผู้ป่วยรับรู้ว่าคุณประโยชน์ใช้งานยาก ก็จะเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการใช้งานแอปพลิเคชันนั้น และส่งผลให้มีความตั้งใจในการใช้งานลดลง จากการค้นหาข้อมูลพบว่าการรับรู้ถึงประโยชน์และความง่ายในการใช้งาน จึงเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความตั้งใจในการใช้แอปพลิเคชันต่างๆ เพื่อติดตามผล หลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภาวดีรังสิต ผู้ป่วยจะรับรู้ถึงคุณประโยชน์จากการใช้แอปพลิเคชันนี้ในด้านต่างๆ เช่น ช่วยติดตามอาการและผลการรักษาได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว คุณสามารถปรึกษาแพทย์ได้อย่างง่ายดาย ให้ความรู้จากเอกสารเกี่ยวกับการใช้ยา ในผู้ป่วยโรคเรื้อรัง พบว่าการมีเอกสารเป็นผู้ให้ความรู้และคำแนะนำแก่ผู้ป่วยโรคเบาหวาน ทำให้ผู้ป่วยสามารถควบคุมระดับน้ำตาลได้ดี (ทรงวุฒิ สารจันทิก และสิริรัตน์ อนุรัตน์พานิช, 2565) สรุปว่าการติดตามและบำรุงรักษา ประเมินผลลัพธ์ทางคลินิก การควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด และความดันโลหิต และระดับไขมันในเลือด และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาของผู้ป่วยช่วยให้ผู้ป่วยควบคุมระดับน้ำตาลและไตรกลีเซอไรด์ที่สะสมได้ดีขึ้น จุดที่น่าสนใจที่ชี้ให้เห็นว่าเอกสารจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน และความดันโลหิตสูงเพื่อให้สามารถให้คำแนะนำแก่ประชาชนและผู้ป่วยโดยเฉพาะผู้ป่วยในกลุ่มโรคเบาหวาน ควรได้รับ

ความรู้และคำแนะนำในการดูแลตนเองเพื่อควบคุมโรคเบาหวานได้ดียิ่งขึ้น ในทางกลับกัน หากผู้ป่วยพบว่า แอปนี้ใช้งานยากหรือซับซ้อน ความตั้งใจในการใช้แอปก็อาจลดลง

การศึกษาการรับรู้ประโยชน์และความง่ายในการใช้งานที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้งานแอปพลิเคชันเพื่อติดตามหลังเข้ารับการรักษาของผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด และเป็นแนวทางให้กับโรงพยาบาลอื่น ๆ ในการตัดสินใจเพิ่มช่องทางติดตามผู้ป่วยโรคเบาหวาน ให้เข้าถึงการรักษา การติดตามอาการและเฝ้าระวังภาวะแทรกซ้อนในผู้ป่วยเบาหวานได้ จะช่วยส่งเสริมให้ผู้ป่วยสามารถดูแลตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและควบคุมโรคเบาหวานได้อย่างยั่งยืน ซึ่งจะส่งผลดีต่อผู้ป่วยโรคเบาหวานและโรงพยาบาลอีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่ตั้งใจในการใช้งานแอปพลิเคชันติดตามหลังรับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นการรับรู้ประโยชน์ การรับรู้ความง่ายต่อการใช้งาน และความตั้งใจในการใช้งานแอปพลิเคชันติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด
3. เพื่อศึกษาการรับรู้ประโยชน์ และความง่ายในการใช้งานที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้งานแอปพลิเคชันติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับความตั้งใจ

ความตั้งใจในเชิงพฤติกรรม (Behavioral Intent: BI) ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการวิจัยด้านการยอมรับเทคโนโลยี ทำหน้าที่เป็นตัวทำนายที่สำคัญของแนวโน้มที่บุคคลจะนำและใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยมีรากฐานมาจากทฤษฎีการกระทำที่มีเหตุผล (Theory of Reasoned Action: TRA) (Fishbein & Ajzen, 1975) ความตั้งใจในเชิงพฤติกรรม สะท้อนถึงระดับที่บุคคลวางแผนอย่างมีสติที่จะมีส่วนร่วมในพฤติกรรมเฉพาะ โดยมีทัศนคติและบรรทัดฐานทางสังคมที่รับรู้เป็นตัวกลาง สำหรับในบทความนี้เป็นอธิบายถึงความตั้งใจในการใช้งานแอปพลิเคชันซึ่งเป็นบริบทของการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดูแลสุขภาพ ปัจจัยของ ความตั้งใจในเชิงพฤติกรรม มักถูกกำหนดให้เป็นตัวแปรสะท้อนถึงความเต็มใจที่จะใช้ระบบด้วยตนเอง ซึ่งเชื่อมโยงการรับรู้คุณลักษณะทางเทคโนโลยีกับการใช้งานจริง (Davis, 1989)

แนวคิดเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยี

แบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model: TAM) ซึ่งนำเสนอโดย Davis (1989) ตั้งสมมติฐานว่า ความตั้งใจในเชิงพฤติกรรม ได้รับอิทธิพลจากประโยชน์ที่รับรู้ (Perceived Usefulness: PU) และความง่ายในการใช้งานที่รับรู้ (Perceived Ease of Use: PEOU) ประโยชน์ที่รับรู้ ซึ่งนิยามว่าเป็นระดับที่เทคโนโลยีช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน มีอิทธิพลโดยตรงต่อ ความตั้งใจในเชิงพฤติกรรม มากกว่า ความง่ายในการใช้งานที่รับรู้ ซึ่งวัดความพยายามที่จำเป็นในการใช้เทคโนโลยี (Venkatesh & Bala, 2008) แบบจำลองที่พัฒนาต่อมา เช่น TAM2 (Venkatesh & Davis, 2000) และทฤษฎี

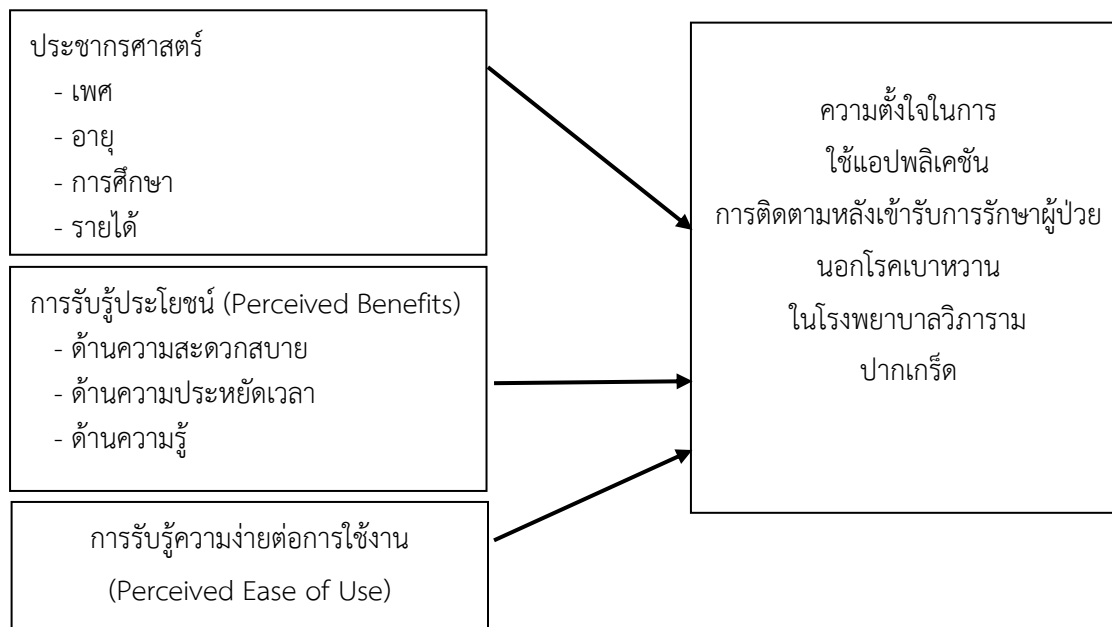
รวมของการยอมรับและการใช้เทคโนโลยี (Unified Theory of Acceptance and Use of Technology: UTAUT) (Venkatesh et al., 2003) ได้ขยาย TAM โดยรวมปัจจัยทางสังคมและบริบท ซึ่งโมเดลนี้มีกลไกความเรียบง่ายลงเพื่อเพิ่มความซับซ้อน ทำให้การนำไปใช้ในเชิงเฉพาะอย่างเช่น การดูแลสุขภาพ มีข้อจำกัดอยู่บ้าง (Holden & Karsh, 2010)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วรานลินรัตน์ โพธิพัฒน์ (2567) การศึกษาครั้งนี้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจยอมรับบริการการแพทย์ทางไกลของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ประเทศไทย โดยใช้รูปแบบการยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model: TAM) ทำการสำรวจภาคตัดขวางกับผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงจำนวน 364 ราย ที่มีระดับความดันโลหิตที่สามารถควบคุมได้ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความน่าเชื่อถือแล้ว การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณพบว่า การรับรู้ถึงประโยชน์ของเทคโนโลยี การรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน และทัศนคติต่อการแพทย์ทางไกลสามารถทำนายการยอมรับการแพทย์ทางไกลได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัจจัยเหล่านี้ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนในการตัดสินใจได้ถึง 81.2% โดยรวมแล้ว ระดับการยอมรับเทคโนโลยีได้รับการประเมินว่าอยู่ในระดับสูง ซึ่งเน้นย้ำถึงความเกี่ยวข้องของ TAM ในบริบทของการยอมรับเทคโนโลยีทางการแพทย์ ข้อค้นพบนี้ชี้ให้เห็นว่าการส่งเสริมการรับรู้ของผู้ใช้เกี่ยวกับประโยชน์ใช้สอยและความสะดวกในการเข้าถึงของการแพทย์ทางไกล อาจช่วยปรับปรุงการนำไปใช้ในกลุ่มผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ข้อเสนอแนะรวมถึงการขยายการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการริเริ่มด้านการแพทย์ทางไกล เพื่อให้นับใจถึงการให้บริการด้านการดูแลสุขภาพที่ครอบคลุมและทันสมัยในทุกกลุ่มอายุ การศึกษาครั้งนี้มีส่วนช่วยในการปรับปรุงบริการการแพทย์ทางไกลให้เหมาะสมในพื้นที่ชนบทของประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มระดับโลกในด้านนวัตกรรมสุขภาพดิจิทัล

Harakeh และคณะ (2022) ได้ศึกษา ปัจจัยทำนายการยอมรับแอปพลิเคชันสุขภาพเคลื่อนที่สำหรับการจัดการตนเองของผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 (Predictors of the Acceptance of an Electronic Coach Targeting Self-management of Patients With Type 2 Diabetes: Web-Based Survey) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทำนายตามแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี (TAM) กับการยอมรับแอปพลิเคชันสุขภาพเคลื่อนที่ (Iris) สำหรับผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 การศึกษาภาคตัดขวางนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 จำนวน 92 ราย ผ่านแบบสำรวจทางเว็บ โดยประเมินการยอมรับแอปพลิเคชัน Iris ปัจจัยทำนายของ TAM (ประโยชน์ที่รับรู้, ความง่ายในการใช้งานที่รับรู้, อิทธิพลทางสังคม, การรับรู้ความสามารถของตนเอง, ความปลอดภัยที่รับรู้, ประสิทธิภาพการใช้งานก่อนหน้า, สุขภาพที่รับรู้, แนวโน้มการแบ่งปันข้อมูล) และตัวแปรควบคุมต่าง ๆ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่าการยอมรับแอปพลิเคชัน Iris มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประโยชน์ที่รับรู้ อิทธิพลทางสังคม (บรรทัดฐานเชิงอัตวิสัย) และความเต็มใจที่จะแบ่งปันข้อมูล นอกจากนี้ ผู้ป่วยที่มีน้ำหนักเกินหรือมีภาวะอ้วนมีการยอมรับแอปพลิเคชันสูงกว่า ปัจจัยที่ส่งผลเชิงบวกต่อประโยชน์ที่รับรู้ ได้แก่ ความง่ายในการใช้งานที่รับรู้ บรรทัดฐานเชิงอัตวิสัย การควบคุมที่รับรู้ ความเต็มใจที่จะแบ่งปันข้อมูล และความปลอดภัยที่รับรู้เกี่ยวกับการใช้งานเทคโนโลยีโดยทั่วไป แบบจำลองนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนของการยอมรับแอปพลิเคชัน Iris ได้ร้อยละ 75.8 และความแปรปรวนของประโยชน์ที่รับรู้ได้ร้อยละ 58.2

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้ป่วยนอกที่ขึ้นทะเบียนโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด จำนวน 2,766 คน (จากข้อมูลสถิติ มกราคม-ธันวาคม 2566, สถิติผู้ป่วยโรคเรื้อรังโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ผู้ป่วยนอกที่ขึ้นทะเบียนโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด 2,766 คน ทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาร์ยามาเน (Taro Yamane, 1973: 125) กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 350 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีลักษณะดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลประชากรศาสตร์ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและรายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ประโยชน์ในการใช้งานแอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตรวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 9 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ความง่ายในการใช้งานแอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตรวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความตั้งใจในการใช้แอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตรวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 4 ข้อ

3. การประเมินความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

3.1 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบวัด (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในด้านเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบ หลังการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบวัด พบว่าข้อคำถามวัดได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00

3.2 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับที่ผ่านการประเมินของผู้เชี่ยวชาญตามผลการตรวจสอบดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Index of Item Objective Congruence: IOC) แล้วนำไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ต้องการศึกษาในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด จำนวน 30 คน

3.3 นำผลที่ได้จากการทดลองใช้ (Try-Out) มาวิเคราะห์หาคุณภาพด้านความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งค่าที่เหมาะสมควรมีค่าตั้งแต่ .70 ขึ้นไป (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2564) หลังการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามพบว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .96 ซึ่งมากกว่า .70 จึงถือได้ว่าแบบสอบถามของงานวิจัยนี้มีความถูกต้องและเชื่อถือได้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามเป็นรายบุคคลแก่กลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเบาหวานในวันที่คลินิกเบาหวานและอธิบายรายละเอียดของแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทราบให้เวลาตอบแบบสอบถามและรับแบบสอบถามกลับภายในวันนั้น ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล ต่อไปนี้

5.1 สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อธิบายคุณลักษณะของตัวแปรต่าง ๆ เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย

5.2 สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ สถิติวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยวิธี Enter

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 61.71 กลุ่มอายุต่ำกว่า 50 ปี จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 66.86 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 46.57 และรายได้ต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 51.14

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับตัวแปรต่าง ๆ ตามกรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นการรับรู้ประโยชน์ในการใช้งานแอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็น ของระดับความคิดเห็นของการรับรู้ประโยชน์ในการใช้งานแอปพลิเคชัน

การรับรู้ประโยชน์ในการใช้งานแอปพลิเคชัน	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านความสะดวกสบาย	4.04	0.85	มาก
2. ด้านความประหยัดเวลา	4.11	0.85	มาก
3. ด้านความรู้	3.90	0.85	มาก
รวม	4.02	0.79	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นถึงระดับความคิดเห็นการรับรู้ประโยชน์ในการใช้งานแอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 4.02

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็น ของระดับความคิดเห็นของการรับรู้ความง่ายในการใช้งานแอปพลิเคชัน

การรับรู้ความง่ายต่อการใช้งาน (แอปพลิเคชันฯ)	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล
1. การใช้แอปพลิเคชันง่ายและไม่มีความซับซ้อน	3.51	0.63	มาก
2. สามารถเข้าใช้แอปพลิเคชันได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว	3.71	0.68	มาก
3. สามารถติดต่อกับเจ้าหน้าที่ได้อย่างง่ายดาย	3.59	0.65	มาก
4. การใช้แอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาไม่ต้องใช้ความพยายามมาก	3.97	0.91	มาก
รวม	3.67	0.68	มาก

2.2 ผลการวิเคราะห์การรับรู้ความง่ายในการใช้งานแอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นถึงระดับความคิดเห็นการรับรู้ความง่ายต่อการใช้งานแอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3.67

2.3 ผลการวิเคราะห์ความตั้งใจในการใช้งานแอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็น ของระดับความคิดเห็นความตั้งใจในการใช้งานแอปพลิเคชัน

ความตั้งใจในการใช้งานแอปพลิเคชัน	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล
1. ท่านมีความตั้งใจที่จะใช้แอปพลิเคชันในการค้นหาข้อมูลที่ท่านต้องการ	4.05	0.92	มาก
2. ท่านมีความตั้งใจที่จะใช้แอปพลิเคชันติดตามอาการหลังเข้ารับการรักษาตามระยะเวลาที่กำหนด	4.05	0.91	มาก
3. ท่านคิดที่จะใช้บริการผ่านแอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยเบาหวานในอนาคต	4.07	0.92	มาก
4. ท่านจะแนะนำแอปพลิเคชันนี้ให้ผู้อื่นใช้	4.01	0.90	มาก
รวม	4.04	0.83	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นถึงระดับความคิดเห็นความตั้งใจในการใช้งานแอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 4.04

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การรับรู้ประโยชน์ และความง่ายในการใช้งานที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้งานแอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด

3.1 การรับรู้ประโยชน์ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้แอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด

การรับรู้ประโยชน์ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้แอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ พบว่า ตัวแปรการรับรู้ประโยชน์ 3 ตัวแปร ได้แก่ ด้านความสะดวกสบาย (X_5) ด้านความประหยัดเวลา (X_6) และด้านความรู้ (X_7) สามารถร่วมกันพยากรณ์การรับรู้ประโยชน์ในการใช้ แอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ดส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้แอปพลิเคชันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการรับรู้ประโยชน์ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้แอปพลิเคชันมากที่สุดคือ ด้านความประหยัดเวลา (X_6) (Beta = 0.305) รองลงมาคือ ด้านความรู้ (X_7) (Beta = 0.297) และด้านความสะดวกสบาย (X_5) (Beta = 0.238)

3.2 การรับรู้ความง่ายในการใช้งานส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้แอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด

การรับรู้ความง่ายในการใช้งานส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้แอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ พบว่า ตัวแปรการรับรู้ความง่าย 2 ตัวแปร ได้แก่ การใช้แอปพลิเคชันง่ายไม่มีความซับซ้อน (X_8) และการใช้แอปพลิเคชันไม่ต้องใช้ความพยายามมาก (X_{11}) สามารถร่วมกันพยากรณ์การรับรู้ความง่ายในการใช้แอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด ส่งผลต่อความตั้งใจ

ในการใช้แอปพลิเคชันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการรับรู้ความง่ายส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้แอปพลิเคชันมากที่สุด คือการใช้แอปพลิเคชันไม่ต้องใช้ความพยายามมาก (X_{11}) ($Beta = 0.314$) รองลงมา คือ การใช้แอปพลิเคชันง่ายไม่มีความซับซ้อน (X_8) ($Beta = 0.281$)

อภิปรายผล

การรับรู้ประโยชน์พบว่า ด้านความสะดวกสบาย ด้านความประหยัดเวลา และด้านความรู้ ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้แอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวาน ในโรงพยาบาลวิภาวดีปากเกร็ดโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจาก ประโยชน์ในการใช้งานมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการใช้งานแอปพลิเคชัน เนื่องจากผู้ป่วยมีความเห็นว่าการใช้แอปพลิเคชันติดตามหลังเข้ารับการรักษาทำให้สามารถติดตามอาการได้รวดเร็วยิ่งขึ้น สามารถปรึกษาข้อมูลและค้นหาความรู้ได้หลากหลายวิธี นอกจากนี้ข้อดีของเทคโนโลยีก็ทำให้ความสะดวกและประหยัดเวลาแก่ผู้ป่วยเป็นส่วนใหญ่โดยไม่ต้องเดินทางไปโรงพยาบาลเอง หรือไปนั่งรอรับบัตรคิวได้เลย เพื่อรอรับการรักษาจากแพทย์ เนื่องจากผู้ป่วยมีแอปพลิเคชันช่วยติดตามและรักษาอาการเป็นระยะ ๆ จึงสามารถติดตามอาการของโรคเบาหวานตามที่โรงพยาบาลกำหนดได้เป็นอย่างดี และคุณสามารถปรึกษาอาการเบาหวานของคุณผ่านแอปพลิเคชันได้ตลอดเวลา นอกจากนี้ยังมีแอปพลิเคชันบนมือถือที่ให้ความรู้เรื่องโรคเบาหวาน ผู้ป่วยยังสามารถค้นหาความรู้ได้อย่างรวดเร็วและสะดวก สอดคล้องกับวิจัยของ พรเทพ ด่านน้อย อุบลรัตน์ ศิริสุขโกศา และไพศาล ลิมาเลาเต่า (2562) ศึกษาการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันเพื่อให้บริการผู้ป่วยโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล พบว่าเว็บแอปพลิเคชันเพื่อให้บริการผู้ป่วยโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูงของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสามารถทำให้รายงานผลการตรวจของผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวกสบายต่อการใช้งานในทุกอุปกรณ์ที่สามารถเข้าใช้งานเว็บเบราว์เซอร์ได้ทำให้สามารถค้นหาผลการตรวจของแพทย์การรายงานผลในรูปแบบกราฟ และการจองคิวของผู้ป่วยสามารถทำงานได้ในระดับดี อีกทั้งสอดคล้องกับวิจัยของ วิภาพร พันธุ์วิชัย และอลิสรา วงศ์สุทธิเลิศ (2563) ศึกษาแอปพลิเคชันทางมือถือสำหรับการให้ความรู้และการดูแลรักษาโรคต่อมไทรอยด์เป็นพิษ พบว่า แอปพลิเคชันทางมือถือสะดวกต่อการพกพา มั่นใจในความปลอดภัยของข้อมูลส่วนตัวผู้ป่วยและยังพึงพอใจในการใช้งานของ app สอดคล้องกับวิจัยของ Mohamed et al. (2011) ศึกษาความสัมพันธ์ของการออกแบบเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้งานบริการ m-Health application ของ ประชากรในประเทศสหราชอาณาจักรและสหรัฐอเมริกาจำนวน 229 คน พบว่า การรับรู้ ประโยชน์มีผลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะใช้แอปพลิเคชัน m-health และสอดคล้องกับวิจัยของ พณิพรรณ สมบัติ (2564) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการใช้งานนวัตกรรมบริการแอปพลิเคชันหมอพร้อมในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าการรับรู้ประโยชน์หรือความคาดหวังด้าน ประสิทธิภาพมีอิทธิพลทางบวกต่อความตั้งใจในการใช้งานนวัตกรรมบริการแอปพลิเคชันหมอพร้อม

การรับรู้ความง่ายส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้แอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภาวดีปากเกร็ด พบว่าการใช้แอปพลิเคชันง่ายไม่มีความซับซ้อนและการใช้แอปพลิเคชันไม่ต้องใช้ความพยายามมาก ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้แอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภาวดีปากเกร็ดโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เนื่องจาก การรับรู้ความง่ายแสดงถึงระดับความเชื่อที่ผู้ใช้งานที่เชื่อว่าตนไม่ต้องอาศัยความพยายามมากในการใช้งานระบบ ทั้งนี้ การรับรู้ความง่ายเป็นความคาดหวังของผู้ใช้ที่จะสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างง่ายดายโดยไม่ต้องใช้ความพยายามและไม่มี ความซับซ้อน สอดคล้องกับวิจัยของ ปิยพัชร์ ภูศิริ สุदारรณ สมใจ และกำพล ศรีวัฒนกุล (2562) ศึกษาการรับรู้ประโยชน์การรับรู้ความเสี่ยง การรับรู้การใช้งานง่าย และทัศนคติที่มีผลต่อการยอมรับ ของผู้บริโภคในการนำเทคโนโลยีเซลล์ต้นกำเนิดมาใช้ในศาสตร์ชะลอวัย พบว่าการรับรู้การใช้งานง่ายมีอิทธิพลโดยรวมต่อการยอมรับ เทคโนโลยีเซลล์ต้นกำเนิดมากที่สุด รองลงมา คือ การรับรู้ประโยชน์และทัศนคติ รองลงมาคือการรับรู้ประโยชน์และทัศนคติตามลำดับ แต่การรับรู้ความเสี่ยง ไม่มีอิทธิพลต่อการยอมรับเทคโนโลยีเซลล์ต้นกำเนิด และสอดคล้องกับวิจัยของ นฤมล ยิมะลี (2560) ศึกษาอิทธิพลของการรับรู้ความง่ายในการใช้งาน การรับรู้ประโยชน์ และการสื่อสารปากต่อปากผ่านทาง อิเล็กทรอนิกส์ (E-word of Mouth) ที่มีผลต่อความตั้งใจใช้บริการแอปพลิเคชันชมภาพยนตร์ และซีรีส์ของผู้บริโภคกลุ่ม Gen Y ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร พบว่าการรับรู้ความง่ายในการใช้งาน การรับรู้ประโยชน์ด้านความ เพลิดเพลิน ด้านความประหยัดเวลา และการสื่อสารปากต่อปากผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ ส่งผลต่อความตั้งใจใช้บริการแอปพลิเคชันชมภาพยนตร์ และซีรีส์ ในขณะที่การรับรู้ประโยชน์ด้านความ สะดวกสบาย ไม่ส่งผลต่อการตั้งใจใช้บริการแอปพลิเคชันชมภาพยนตร์และซีรีส์

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

องค์ความรู้ใหม่ของงานวิจัยนี้คือการให้ ข้อมูลเชิงลึกที่จำเพาะเจาะจงกับบริบท ของผู้ป่วยนอกโรคเบาหวาน ณ โรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด โดยใช้ปัจจัยของทั้งการรับรู้ประโยชน์และความง่ายในการใช้งานที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้แอปพลิเคชันติดตามผล ซึ่งเป็นปัจจัยที่ไวสำหรับข้อมูลที่สำคัญอย่างยิ่งที่โรงพยาบาลสามารถนำไปพัฒนาแอปพลิเคชันและวางแผนส่งเสริมการใช้งานได้อย่างตรงจุดและมีประสิทธิภาพมากขึ้นในกลุ่มเป้าหมายนี้

1) ปัจจัยส่วนบุคคลที่ในบริบทเฉพาะของ โรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ดมีความสำคัญ ต่อกลุ่มผู้ป่วยนอกเบาหวาน ไวสำหรับการวางแผนกลยุทธ์ส่งเสริมการใช้งานที่ตรงกลุ่มเป้าหมาย เช่น การออกแบบ Interface หรือเนื้อหาให้เหมาะกับผู้มีอายุที่ไม่ถึง 50 ปี หรือสำหรับผู้มีการศึกษาปริญญาตรี

2) จากปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ (Perceived Usefulness) ที่สำคัญที่สุด 3 ด้านจากผลการวิจัยแล้วนั้น สามารถนำมาประยุกต์การผลิตรายการออกแบบแอปพลิเคชัน สำหรับผู้ป่วยเบาหวานที่ รพ. นี้ งานวิจัยนี้ไม่ได้บอกแค่ ว่าการรับรู้ประโยชน์ ส่งผลต่อความตั้งใจใช้แอปพลิเคชันติดตามผล แต่ได้ เจาะจงและให้รายละเอียด ว่ามิติที่ผู้ป่วยกลุ่มนี้ให้ความสำคัญและส่งผลต่อความตั้งใจใช้จริง ๆ คือ ความประหยัดเวลา ความรู้ และความสะดวกสบาย ตามลำดับความสำคัญ การระบุ ลำดับความสำคัญ นี้เป็นองค์ความรู้ใหม่ที่ช่วยให้ รพ. สามารถเน้นย้ำประโยชน์ที่ตรงใจผู้ป่วยที่สุดในการสื่อสาร

3) จากปัจจัยความง่ายในการใช้งานที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้งานแอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวาน มากที่สุดคือ คือ การใช้แอปฯ ไม่ต้องใช้ความพยายามมาก และการใช้แอปฯ ง่ายไม่มีความซับซ้อน จึงเป็นการทราบ ว่า “ความไม่ต้องพยายาม” สำคัญที่สุดเป็นข้อมูลเชิงลึกในการ

ออกแบบ UI/UX ที่ต้องเน้นความลื่นไหล (Seamless) และลดขั้นตอน (Effortless) ให้มากที่สุดสำหรับผู้ป่วยกลุ่มนี้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้งานแอปพลิเคชันติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิการามปากเกร็ด

1.1 ด้านอายุเป็นตัวกำหนดความต้องการใช้งานแอปพลิเคชัน ควรเน้นความแตกต่างเรื่องของอายุ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการที่แตกต่างของผู้ป่วยในแต่ละช่วงอายุ

1.2 ด้านการศึกษาของผู้ป่วยส่งผลต่อการใช้งานแอปพลิเคชัน ควรเน้นการให้ความรู้เรื่องของเบาหวานและการใช้งานแอปพลิเคชันติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวาน เพื่อตอบสนองต่อความต้องการที่แตกต่างของผู้ป่วยในแต่ละช่วงระดับการศึกษา

1.3 ด้านรายได้ต่อเดือน ผู้ป่วยที่มีรายได้ต่างกันจะมีกำลังซื้อหรือการใช้บริการที่ไม่เท่ากัน ดังนั้นโรงพยาบาลวิการามปากเกร็ด ควรจัดหาโปรโมชั่นการรักษา การติดตามหรือการให้บริการผ่านแอปพลิเคชันของผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานให้มีความหลากหลาย เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการที่แตกต่างของผู้ป่วยในแต่ละช่วงรายได้ต่อเดือน

2. การรับรู้ประโยชน์ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้งานแอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิการามปากเกร็ด

2.1 ด้านความสะดวกสบาย ผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าแอปพลิเคชันมีความสะดวก ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ได้ทุกที่ทุกเวลา สามารถค้นหาข้อมูลความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานผ่านแอปพลิเคชันได้อย่างง่ายดาย และแอปพลิเคชันยังช่วยให้ได้รับการติดตามการรักษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นโรงพยาบาลวิการาม ปากเกร็ด ควรส่งเสริม สนับสนุนบุคคลที่มีรายชื่อผู้ป่วยนอกที่ขึ้นทะเบียนโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิการามปากเกร็ด ให้เห็นความสำคัญของการรับรู้ประโยชน์การใช้แอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวาน

2.2 ด้านความประหยัดเวลา ผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าแอปพลิเคชันช่วยให้ประหยัดเวลาในการเดินทางไปโรงพยาบาล ใช้เวลาน้อยกว่าการพบแพทย์ที่โรงพยาบาล และช่วยลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไป-กลับได้ ดังนั้นโรงพยาบาลวิการามปากเกร็ด ควรส่งเสริม สนับสนุนบุคคลที่มีรายชื่อผู้ป่วยนอกที่ขึ้นทะเบียนโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิการามปากเกร็ด ให้เห็นความสำคัญของการรับรู้ประโยชน์การใช้แอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวาน

2.3 ด้านความรู้ ผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าแอปพลิเคชันช่วยให้เข้าใจการดูแลรักษาโรคเบาหวาน มีคู่มือการใช้งานที่เข้าใจง่ายสามารถนำไปปฏิบัติตามได้จริง ดังนั้นโรงพยาบาลวิการามปากเกร็ด ควรส่งเสริม สนับสนุนบุคคลที่มีรายชื่อผู้ป่วยนอกที่ขึ้นทะเบียนโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิการามปากเกร็ด ให้เห็นความสำคัญของการรับรู้ประโยชน์การใช้แอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวาน

3. การรับรู้ความง่ายส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้งานแอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด พบว่าการรับรู้ความง่าย การใช้แอปพลิเคชันง่ายไม่มีความซับซ้อนและไม่ต้องใช้ความพยายามมาก ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้แอปพลิเคชันการติดตามหลังเข้ารับการรักษาผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ดโดยรวม ผู้ป่วยนอกโรคเบาหวานส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการรับรู้ความง่ายเป็นความคาดหวังของผู้ใช้ที่จะสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างง่ายดายโดยไม่ต้องใช้ความพยายามและไม่มีความซับซ้อน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลหรือปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจใช้แอปพลิเคชัน ซึ่งอาจเป็นปัจจัยสำคัญที่นอกเหนือจากงานวิจัยชิ้นนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย และครอบคลุมการใช้งานในทุก ๆ ด้านของโรงพยาบาลวิภารามปากเกร็ด
2. ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศด้านสุขภาพในการดูแลสุขภาวะเพื่อการป้องกันโรคเบาหวานของผู้สูงอายุในจังหวัดนนทบุรีหรือจังหวัดใกล้เคียง
3. ควรศึกษาแอปพลิเคชันทางมือถือสำหรับการให้ความรู้และการดูแลรักษาโรคเบาหวาน ชนิดที่ 2 ที่คุ่มระดับน้ำตาลไม่ได้

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2564). สถิติสำหรับงานวิจัย : หลักการเลือกใช้เทคนิคทางสถิติในงานวิจัยพร้อมทั้งอธิบายผลลัพธ์ที่ได้จาก SPSS (พิมพ์ครั้งที่ 13) .กรุงเทพฯ: สามลดา.
- ทรงวุฒิ สารจันทิก และสิริรัตน์ อนุรัตน์พานิช. (2022). ผลลัพธ์ทางคลินิกการติดตามการใช้ยาในผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ผ่านช่องทางแอปพลิเคชัน. วารสารวิจัยและพัฒนาด้านสุขภาพ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา, 8(1), 38-48.
- นฤมล ยิมะล. (2560). การรับรู้ความง่ายต่อการใช้งาน การรับรู้ประโยชน์ และการสื่อสารแบบปากต่อปากผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-word of Mouth) ที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจใช้บริการแอปพลิเคชันชมภาพยนตร์ และซีรีส์ของผู้บริโภคกลุ่ม Gen Y ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร. (การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ปิยพัชร์ ภูศิริ, สุดาวรรณ สมใจ, และกำพล ศรีวัฒนกุล. (2562). การรับรู้ประโยชน์ การรับรู้ความเสี่ยง การรับรู้การใช้งานง่าย และทัศนคติที่มีผลต่อการยอมรับของผู้บริโภคในการนำเทคโนโลยีเซลล์ต้นกำเนิดมาใช้ในศาสตร์ชะลอวัย. วารสารสมาคมนักวิจัย, 24(3), 57-73.
- พนัสนิพนธ์ สมบัติ. (2564). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการใช้งานนวัตกรรมบริการแอปพลิเคชันหมอพร้อม ในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 14(1), 142-159.
- พรเทพ ด่านน้อย, อุบลรัตน์ ศิริสุขโสภา, และไพศาล สิมะเลเตา. (2562). การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันเพื่อให้บริการผู้ป่วยโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูงของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

- วรานลินรัตน์ โพธิพัฒน์ (2567). การยอมรับเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการระบบแพทย์ทางไกลของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง: กรณีศึกษาโรงพยาบาลมะขาม จังหวัดจันทบุรี. Burapha University. Retrieved from <http://ir.buu.ac.th/dspace/handle/1513/1297>
- วิภาพร พันธุ์วิชัย, และอลิสรา วงศ์สุทธิเลิศ. (2563). แอปพลิเคชันทางมือถือสำหรับการให้ความรู้และการดูแลรักษาโรคต่อมไทรอยด์เป็นพิษ. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอ่างทอง. (2567). นโยบายของกระทรวงสาธารณสุขสู่การปฏิบัติเพื่อประชาชนมีสุขภาพดี. สืบค้นจาก <https://atg-h.moph.go.th>
- Davis, F. D. (1989). Perceived usefulness, perceived ease of use, and user acceptance of information technology. *MIS Quarterly*, 13(3), 1319–340.
- Harakeh, Z., Van Keulen, H., Hogenelst, K., Otten, W., De Hoogh, I., & Van Empelen, P. (2022). Predictors of the acceptance of an electronic coach targeting self-management of patients with type 2 diabetes: Web-based survey. *JMIR Formative Research*, 6(8), e34737. <https://doi.org/10.2196/34737>
- Holden, R. J., & Karsh, B.-T. (2010). The Technology Acceptance Model: Its past and its future in health care. *Journal of Biomedical Informatics*, 43(1), 159–172.
- Mohamed, A. H., Al-Momani, A. M., & Khader, A. T. (2011). A technology acceptance analysis for m-health applications: The case of Jordan. *International Journal of Medical Informatics*, 80(12), 831-840.
- Venkatesh, V., & Bala, H. (2008). Technology Acceptance Model 3 and a research agenda on interventions. *Decision Sciences*, 39(2), 273–315.
- Venkatesh, V., & Davis, F. D. (2000). A theoretical extension of the technology acceptance model: four longitudinal field studies. *Management Science*, 46(2), 186–204. <https://doi.org/10.1287/mnsc.46.2.186.11926>
- Venkatesh, V., Morris, M. G., Davis, G. B., & Davis, F. D. (2003). User acceptance of information technology: toward a unified view. *MIS Quarterly*, 27(3), 425–478. <https://doi.org/10.2307/30036540>
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (2nd ed.). New York: Harper. and Row.